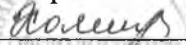

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету
 Т. В. Хом'як
(підпис) (ініціали та прізвище)
« » 2020

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА**

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська
Освітня програма	Російська мова і література. Друга мова.

2020-2021 н. р.

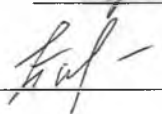
Розроблено кафедрою слов'янської філології

Розробник:

доцент кафедри української літератури І. М. Бакаленко, к. пед. наук, доцент

ОБГОВОРЕНА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ
кафедрою слов'янської філології

Протокол від « 28 » серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри І. Я. Павленко

Схвалено науково-методичною радою філологічного факультету

Протокол від « 28 » серпня 2020 р. № 1

Голова НМР філологічного факультету І. І. Ільченко

ВСТУП

Практика є невід’ємною складовою частиною процесу підготовки бакалаврів у закладі вищої освіти і проводиться на оснащених відповідним чином базах навчальних закладів.

Ступінь вищої освіти, спеціальність, освітня програма	Кількість кредитів	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Ступінь вищої освіти: <i>бакалавр</i> Спеціальність: <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>035.03 Слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша - російська</i> Освітня програма: <i>Російська мова і література. Друга мова.</i>	6	Рік підготовки	
		4-й	-
		Семестр	
		7	-
		Вид контролю	
		Диф. залік	-

Головне призначення педагогічної практики полягає у вирішенні протиріч, що виникають під час переходу студента у нову якість «практичного вчителя». Практика є сполучною ланкою між теоретичним навчанням та самостійною апробацією знань, тобто сприяє адаптації студентів до педагогічної діяльності. Однією з функцій педагогічної практики є її виховний характер. Це перша серйозна перевірка готовності сьогоденного студента бути вчителем словесності.

Виробнича педагогічна практика – це перший крок студента до майбутньої професійної діяльності, можливість перевірити набуті теоретичні знання та сформовані у процесі вивчення практико-орієнтованих дисциплін вміння, навички та компетентності.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Метою проведення навчальної педагогічної практики є практична реалізація професійних знань з методики викладання, педагогіки, психології, літературознавства, лінгвістики та формування професійно педагогічної компетенції; розвиток компонентів професійної культури майбутнього вчителя, їхньої педагогічної майстерності, оволодіння педагогічними технологіями, сучасними методами, формами організації праці в галузі майбутньої професії; формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, інтересу до майбутньої освітньої діяльності, підготовка до неї; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Основні **завдання** практики:

- поглибити і закріпити теоретичні знання, отримані студентами у виші, і використання їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань;
- формувати і розвивати у майбутніх учителів словесності педагогічних умінь і навичок, педагогічної свідомості, професійно значущих якостей особистості;
- формувати мотивацію до професійного становлення майбутнього вчителя: розвиток гуманістичної спрямованості у майбутній професійній діяльності; сталого інтересу до професії вчителя; позитивної мотивації до навчання; потреби у самовдосконаленні;
- розвивати потребу когнітивного становлення майбутнього вчителя у збагаченні й поглибленні професійних знань, у розвитку інтелектуальних здібностей та педагогічного мислення;
- формувати творче мислення, індивідуальний стиль професійної діяльності, дослідницький підхід до неї, професійну культуру;

- сприяти розвитку педагогічних здібностей та формуванню фасилітативних умінь;
- опанувати методиками педагогічних досліджень навчального та виховного процесів, педагогічної діяльності вчителів, взаємодії учнів та вчителів в освітньому процесі;
- розвивати особисті якості вчителя: любов до дітей, громадянськість, колективізм, толерантність, патріотизм, креативність, принциповість, професійну працездатність, відповідальність, інтелігентність, ерудованість, тактовність тощо;
- створити умов для самоактуалізації, саморозвитку і професійного самовизначення студентів;
- формувати вміння користуватися найпростішими прийомами саморегуляції поведінки у процесі міжособистісного спілкування;
- профорієнтація і профвиховання;
- створити діалогічного комунікативний простір у процесі проведення практики;
- вивчити сучасний стан навчально-виховної роботи в різних типах шкіл, передового і нетрадиційного досвіду.

У результаті проходження навчальної виробничої практики студент повинен **ЗНАТИ:**

- роль навчальних закладів у суспільстві та основні проблеми шкільних дисциплін;
- основні законодавчі документи, що регламентують систему освіти, права й обов'язки суб'єктів навчального процесу (викладачів, керівників, учнів та їх батьків);
- сутність процесів навчання і виховання, їх психологічні основи; виховні й освітні процеси минулого й сьогодення;
- загальні питання організації педагогічних досліджень, методи досліджень та їх можливості, способи узагальнення та оформлення результатів дослідницького пошуку;
- концептуальні засади предмета, його місце в загальній системі знань і цінностей у шкільному навчальному плані;
- вимоги до навчально-виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі, його особливості, умови продуктивності;
- особливості педагогічної діяльності вчителя-вихователя;
- психологічні особливості дітей шкільного віку;
- умови створення комфортного навчального середовища для учнів закладів середньої освіти;
- типи спілкування учителя з учнями в освітньому процесі;
- типові та альтернативні програми, принципи варіативності і системи планування;
- зміст і структуру шкільних підручників, підручників-читанок і книг для учнів; методичних книг, журналів для вчителя;
- шляхи і прийоми обговорення художнього тексту;
- типологію уроку; форми уроку; структуру уроку; основні вимоги до сучасного уроку;
- «процедури» (етапи) вивчення твору; родову специфіку (лірика, епос, драма);
- вимоги до мінімуму змісту і рівня підготовки учнів з російської мови та зарубіжної літератури, визначені державним освітнім стандартом;
- різні підходи до вивчення основних тем шкільного курсу, нові технології навчання, методи формування навичок самостійної роботи, розвитку творчих здібностей і логічного мислення учнів;
- комп'ютерні інструментальні засоби, методи комп'ютерної обробки інформації;
- шляхи вдосконалення майстерності вчителя і способи самовдосконалення.

У результаті проходження навчальної виробничої практики студент повинен **ВМІТИ:**

- виконувати завдання, спрямовані на дослідження навчально-виховного процесу;
- визначати тип професійної поведінки вчителів;
- досліджувати характер взаємодії класного керівника з учнями;
- проводити соціометрію;
- досліджувати інтереси учнів;
- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу та використовувати її

для побудови власного викладу програмного матеріалу;

- вміти творчо спілкуватися з методичним апаратом навчальної книги;
- відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технології навчання;
- проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати педагогічну діяльність; планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану й на основі його стратегії;
- забезпечувати послідовність викладу матеріалу та міжпредметні зв'язки з іншими дисциплінами;
- розробляти й проводити різноманітні за формою навчання заняття, найбільш ефективні під час вивчення відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки учнів;
- вміти коректно використовувати в концепції (конспекті) уроку ідеї сучасної науки (методики, літературознавства, лінгвістики, філософії) і практики (передового педагогічного досвіду та інноваційних технологій);
- зрозуміло, логічно викладати зміст нового матеріалу, спираючись на знання і досвід учнів; володіти адаптованою методикою аналізу та технологіями уроків різного типу і виду;
- враховувати в педагогічній діяльності індивідуальні особливості учнів, вікові, соціальні, психологічні та культурні особливості;
- організовувати навчальну діяльність учнів, керувати нею та оцінювати її результати;
- застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань учнів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики;
- використовувати комп'ютерні програми та засоби Інтернет у підготовці та проведенні занять;
- створювати і підтримувати сприятливе навчальне середовище для оптимального досягнення цілей навчання;
- розвивати інтерес учнів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок учень-вчитель.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні	3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність бути критичним і самокритичним. 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 8. Здатність працювати в команді та автономно. 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
Фахові (спеціальні, предметні)	2. здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію. 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для

	<p>розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.</p> <p>12. Здатність до організації ділової комунікації.</p>
--	--

Міждисциплінарні зв'язки: виробнича педагогічна практика спирається на засвоєні студентами теоретичні знання з навчальних дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Методика викладання російської мови», «Методика викладання російської літератури» та мовознавчих й літературознавчих дисциплін.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Виробнича педагогічна практика студентів університету є найважливішим компонентом навчального процесу, орієнтованим на підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних вчителів (викладачів) загальноосвітніх шкіл, середніх спеціальних і вищих навчальних закладів, позашкільних установ.

Особливе положення педагогічної практики в навчальних планах обумовлено тим, що саме практика є сполучною ланкою між теоретичним навчанням студента у виші та його майбутньою самостійною роботою в школі. Це ще один етап формування професійно-педагогічної компетентності, яка повинна дозволити студентові стати повноправним членом громадянського суспільства. Професійно-педагогічна компетентність включає в себе вміння привести в продуктивну взаємодію в теоретичному й практичному вираженні літературознавчий, лінгвістичний, психологічний, педагогічний, дидактичний, методичний, комунікативний складники. Практика повинна носити навчальний та розвивальний характер. Повинні бути створені умови для самоактуалізації й саморозвитку особистості студента. Практика повинна допомогти студентові виробити індивідуальний педагогічний стиль. Основними видами діяльності повинні стати творча й дослідницька.

Керівництво педагогічною практикою повинно будуватись на діалогічних основах. Так само діалогічні основи повинні визначати характер спілкування на всіх рівнях практики: студент-учень, студент-вчитель, студент-викладач, студент-керівники практики, студент-представники адміністрації школи. Принципи викладання російської мови та зарубіжної літератури повинні бути також діалогічними. Оскільки однією з основних проблем практики є проблема ефективності спілкування, необхідне посилення комунікативного складника в програмі практики, що повинне виражатись і в процесі навчальних занять і в позакласних заходах. Під час практики повинні заохочуватись самостійність та ініціативність студентів.

Педагогічна практика з російської мови та зарубіжної літератури вчить студентів використовувати отримані в університеті теоретичні знання, насамперед з лінгвістичних, літературознавчих та інших філологічних дисциплін, педагогіки, психології та методики викладання; дає можливість закріпити та поглибити ці знання з допомогою керівників практики, вчителів і методистів загальноосвітніх навчальних закладів, де проводиться практика, осмислити відповідальність і багатогранність роботи вчителя, навчитися її планувати.

Практика допомагає реально формувати в умовах природного педагогічного процесу методичну рефлексію, коли предметом роздумів для вчителя стають засоби та методи власної педагогічної діяльності, процеси вироблення та прийняття практичних рішень. Дуже важливо, щоб студент навчився визначати, які помилки допущено ним в роботі із-за нестачі професійних знань і умінь (уміння активізувати учнів, організовувати їх самостійну діяльність на уроці, правильно розраховувати час, вибирати темп і методи уроку, адекватні

поставленим завданням і можливостям школярів та педагогічного колективу), які обумовлені особистісними якостями (поведінка на уроці, способи взаємодії, емоційність).

Педагогічна практика має комплексний характер: студенти-практиканти не тільки проводять уроки російської мови та зарубіжної літератури, але й організовують позакласну роботу з предмету (класні години, заняття факультативу, конференції, різні ігри, диспути, бесіди, екскурсії тощо), а також здійснюють виховну роботу класних керівників (або їх помічників).

Методологічну основу сучасного навчання російської мови та зарубіжної літератури складають наступні загальні принципи:

- тісна взаємодія вчителя і учня (досягається правильною організацією педагогічного спілкування);
- активність і самостійність кожного учня;
- проблемність (вимагає зміни традиційно сформованої схеми діяльності учня в процесі взаємодії з учителем: у традиційному інформаційному навчанні вчитель повідомляє готове знання, учні за допомогою запам'ятовування засвоюють його і використовують при виконанні вправ; при проблемному навчанні вчитель створює проблемну ситуацію, учні усвідомлюють, сприймають її, через процес її осмислення засвоюють знання та оволодівають способами його використання; таким чином «школа пам'яті» поступається місцем «школі мислення», підвищується рівень пізнавальної мотивації, змінюється ставлення до навчальної діяльності, створюються умови для розвитку творчих здібностей);
- індивідуалізація (вимагає педагогічно обґрунтованого визначення рівня знань, умінь і навичок, «зони найближчого розвитку» особистісних якостей кожного учня та їх обов'язкового врахування в організації навчально-виховного процесу);
- відповідність методів навчально-виховного впливу на учнів конкретній меті, завданням та умовам навчання і виховання.

У змісті педагогічної практики з російської мови та зарубіжної літератури виділяються два аспекти: методичний і лінгводидактичний. **Методичний аспект** практики принципово орієнтовано на формування у студентів умінь спостерігати та аналізувати навчальну і виховну роботу вчителя, самостійно проводити заняття в класі з використанням методів і прийомів, які активізують пізнавальну діяльність учнів, здійснювати організаторську та виховну діяльність, а також інших професійних педагогічних умінь. Методичні вміння формуються, передусім, у ході відвідування та обговорення відкритих уроків.

Лінгводидактичний аспект практики спрямовано на освоєння прийомів презентації навчального лінгвістичного та літературознавчого матеріалу, представленого в Програмах курсів «Російська мова», «Зарубіжна література» і в Державному стандарті з мови та літератури для загальноосвітніх установ. Лінгводидактичні вміння формуються на університетських аспектих заняттях з методики навчання російської мови та літератури.

Перший тиждень (пасивна практика) передбачає:

- проведення настановчої конференції, на якій студенти знайомляться з програмою практики, уточнюють мету та завдання педагогічної практики;
- знайомство зі школою: адміністрацією, кафедрою вчителів-словесників, учителем-словесником, класним керівником;
- знайомство з документацією, яка регламентує навчально-виховний процес: статутом і правилами внутрішнього розпорядку школи, навчальним планом та планом методичного об'єднання вчителів, розкладом;
- знайомство з класом: присутність на всіх уроках цього класу з метою персонального знайомства з учнями;
- знайомство з навчальною програмою з російської мови та зарубіжної літератури свого класу; навчально-методичними матеріалами, класним журналом, планом роботи вчителя російської мови та зарубіжної літератури; складання фрагмента календарно-тематичного плану;
- відвідування уроків мови та літератури вчителя-словесника;

- підготовка до перших «пробних» уроків: складання тематичних планів і конспектів уроків;
- вибір студентами об'єкта для психолого-педагогічних спостережень;
- оформлення і ведення щоденника практики;
- надання розкладу уроків методисту практики від університету.

Закінчується тиждень складанням плану-графіку проходження практики, в якому зазначаються всі види робіт і терміни їх проведення. Індивідуальний план практиканта затверджує керівник практики від школи за узгодженням з викладачем-методистом.

Другий – четвертий тижні (активна практика) передбачає:

- проведення пробних і залікових уроків в закріпленому класі (усі уроки російської мови та зарубіжної літератури за розкладом навчальних тижнів активної практики);
- створення робочих конспектів уроків, які належить провести студенту;
- обговорення проведених уроків з учителем-предметником;
- консультації та обговорення уроків з методистом;
- асистування класному керівнику в проведенні виховної роботи;
- виконання завдань з методики російської мови та зарубіжної літератури, педагогіки та психології;
- відвідування й аналіз уроків учителів-предметників та студентів-колег;
- класне керівництво в закріпленому класі та проведення позакласних заходів;
- оформлення звітної документації.

Підсумкова конференція (через десять днів після завершення практики):

- презентація студентами результатів педагогічної практики;
- аналітичне обговорення підсумків.

Навчальна робота в рамках педагогічної практики з російської мови та зарубіжної літератури включає:

- знайомство з системою навчально-виховної, позакласної та позашкільної роботи школи в цілому, з порядком ведення шкільної документації (бесіди з директором школи чи заступниками директора з навчальної та виховної роботи);
- вивчення методичного досвіду і специфіки навчальної роботи вчителя та класного керівника певного класу;
- підготовку до уроків (визначення цілей, завдань і змісту, методів і прийомів проведення, складання тематичного та поурочного планів і конспектів, підготовку наочних посібників, вибір технічних засобів навчання тощо);
- проведення уроків (оволодіння методикою подання навчального матеріалу, організація самостійної роботи учнів, контроль за засвоєнням знань, виявлення особливостей кожного учня, виховання учнів у процесі навчання);
- організацію та проведення позакласної навчальної роботи (перевірка зошитів; індивідуальна робота з учнями; проведення факультативів і гуртків; організація ігор, вікторин, олімпіад, проведення бесід, екскурсій тощо);
- вивчення анатомо-фізіологічних, психологічних й індивідуальних особливостей класного колективу, зокрема педагогічно занедбаних учнів і тих, хто має високий рівень знань, умінь і навичок;
- відвідування та наступний аналіз уроків і позакласних заходів з української мови та літератури;
- знайомство зі змістом роботи методичних об'єднань вчителів за спеціальністю та класних керівників.

Зміст позакласної роботи:

- вивчення системи роботи вчителя-словесника, спрямованої на формування в учнів стійкого інтересу до виучуваних предметів;
- оволодіння вміннями виховання учнів на уроці засобами мови та літератури;

- опанування знаннями та вміннями з питань підготовки та проведення позакласної роботи з російської мови та зарубіжної літератури: вечорів (ранків), бесід, конференцій, диспутів, екскурсій; випуск стіннівок тощо.

Протягом практики кожен студент повинен виконати такі завдання:

з методики російської мови та зарубіжної літератури:

- ознайомитися з календарним та тематичним плануванням в середніх і старших класах, планами позакласної роботи вчителя-словесника;
- відвідувати протягом всієї практики уроки вчителів-предметників та уроки однокурників, брати участь в обговоренні уроків;
- здійснювати перевірку зошитів учнів;
- підготувати дидактичні матеріали до залікових уроків;
- провести необхідну кількість уроків та позакласний захід з предмета;
- брати участь у батьківських зборах, у роботі методичних об'єднань, семінарах, в настановчій та підсумковій конференціях з педагогічної практики.

У цілому студенти проводять 12-15 уроків з російської мови та зарубіжної літератури в середніх і старших класах та позакласні заходи загальної філологічної спрямованості.

з педагогіки:

- вивчення системи навчально-виховної роботи школи;
- знайомство з особливостями науково-методичної роботи школи: навчальним планом, темою науково-методичної роботи, планами підвищення рівня професійної майстерності вчителя, темами засідань педагогічної ради школи, роботою методичних об'єднань;
- планування позакласної виховної роботи з учнями в прикріпленому класі з урахуванням плану класного керівника, загальношкільного плану позакласної роботи;
- відвідування загальношкільних і класних виховних заходів, що проводяться вчителями школи та студентами-практикантами з метою вивчення досвіду організації виховної діяльності;
- підготовка і проведення відкритого позакласного виховного заходу у прикріпленому класі;
- самоаналіз позакласного заходу або уроку;
- вивчення досвіду роботи школи і класного керівника з батьками.

з психології:

- провести за спеціальною програмою вивчення особистості учня з фіксацією даних дослідження в щоденнику спостережень;
- скласти психолого-педагогічну характеристику учня.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

У період навчальної педагогічної практики кожен студент індивідуально організовує свою роботу:

- працює у загальноосвітньому навчальному закладі 6 академічних годин щодня, виконує всі види робіт, передбачені практикою;
- має індивідуальний план роботи відповідно до програми виробничої педагогічної практики;
- веде щоденник педагогічних спостережень, де фіксуються результати спостережень і аналізується виконана робота;
- виконує обов'язки помічника класного керівника в організації життєдіяльності учнів на період практики;
- виконує розпорядження адміністрації загальноосвітнього навчального закладу та керівника практики;
- у визначений день консультується з методистом від кафедри.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Керівництво практикою та контроль за її проходженням здійснюється на загальноуніверситетському та кафедральному рівнях.

Університетський керівник виробничої педагогічної практики студентів здійснює загальне керівництво організацією практики й виконує такі функції:

- укладає угоди з закладами загальної середньої освіти;
- готує накази про проходження виробничої педагогічної практики;
- складає графіки проходження виробничої педагогічної практики;
- проводить настановчі та підсумкові наради з методистами, які керують виробничою педагогічною практикою студентів;
- бере участь у настановчих та підсумкових конференціях;
- інструктує старост академічних груп щодо оформлення документації з виробничої педагогічної практики;
- координує і контролює роботу методистів-керівників, відвідує виховні заходи, які проводять студенти під час виробничої педагогічної практики;
- бере участь у роботі кафедр, рад факультетів при обговоренні питань виробничої педагогічної практики студентів;
- відповідає за документацію: накази, графіки, поточну документацію, журнали, документацію на оплату вчителям закладів загальної середньої освіти, звіти;
- складає загальний звіт про проходження виробничої педагогічної практики в університеті.

Груповий керівник навчальної педагогічної практики від кафедри здійснює безпосереднє керівництво в закладі загальної середньої освіти й виконує такі функції:

- бере участь у розробці програми практики, працює над її удосконаленням;
- готує методичну документацію з питань виробничої педагогічної практики та надає методичну допомогу практикантам;
- проводить розподіл груп за базами практики та готує необхідні матеріали для відповідного наказу декана факультету;
- забезпечує проведення настановчих і підсумкових конференцій виробничої педагогічної практики;
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу освіти;
- організовує відвідання та обговорення студентами уроків та інших заходів, які проводяться досвідченими вчителями загальноосвітнього навчального закладу;
- перевіряє документацію, подану студентами;
- заповнює журнал групи, виставляє в ньому бали;
- складає звіт за результатами практики і подає університетському керівникові.

Поточний контроль виконання студентами-практикантами основних завдань здійснює груповий керівник протягом виробничої педагогічної практики.

Після закінчення педагогічної практики студент обов'язково має подати звіт, вміст якого повинен оцінити викладач.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення педагогічної практики студент обов'язково має подати підсумкову документацію (звіт), вміст якої повинен оцінити груповий керівник практики. До обов'язкової підсумкової документації відносять: аналіз уроків російської мови та зарубіжної літератури, проведених учителями та іншими практикантами, які студенти спостерігали; конспекти проведених студентом уроків та їх самоаналіз; розробку позакласного заходу з російської мови та зарубіжної літератури; щоденник психолого-педагогічних спостережень, узагальнення педагогічного досвіду вчителів, звіт з педагогічної практики (письмовий, відеозвіт, презентація, есе тощо).

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Основними формами підсумкового контролю студентів за результатами проходження виробничої педагогічної практики є підсумкова конференція, яку проводять через тиждень по закінченні практики, і перевірка оформленої студентом звітної документації. Для виступу на підсумковій конференції з кожної групи студентів (як правило, це студенти, що проходили виробничу педагогічну практику в одній школі) обирають одного студента. У виступі аналізують позитивні й негативні аспекти практики, цікаві знахідки досвіду педагогів, звертають увагу на забезпечення уроків роздавальним, ілюстративним матеріалом, на впровадження інноваційних методів і прийомів проведення уроків, виховних заходів учителями, студентами-практикантами.

Підсумкові бали за педагогічну практику виставляються з урахуванням роботи студента протягом усього терміну практики. Ураховується: виконання всі видів робіт, передбачених програмою виробничої педагогічної практики; дотримання правил внутрішнього розпорядку школи, виконання розпоряджень адміністрації й керівників практики; виконання завдань з педагогіки і психології; своєчасне надання звітної документації; складання диференційованого заліку.

Критерії оцінки навчально-педагогічної діяльності студентів (оцінку виставляють вчителі та методисти з російської мови та зарубіжної літератури): розробка конспекту уроку відповідно до вимог, що пред'являються до конспекту уроку; проведення уроку відповідно до вимог, що пред'являються до уроку; відвідування уроків вчителів; відвідування уроків студентів, участь в аналізі уроків; проведення позакласного заходу з предмету відповідно до вимог, що пред'являються до позакласних заходів з предмету.

Критерії оцінки виховно-педагогічної діяльності студентів (оцінку виставляють класний керівник і методист з педагогіки): виконання завдань відповідно до ставляться до них вимог.

Критерії оцінки психолого-педагогічної діяльності студентів (оцінку виставляє методист із психології): виконання завдання відповідно до поставлених вимог.

Критерії підсумкової оцінки педагогічної діяльності студентів у ході практики (оцінку виставляє груповий керівник): виконання завдань з російської мови, літератури, педагогіки, психології відповідно до вимог, що висуваються; відповідальне ставлення до практики, самостійності, ініціативності, встановлення необхідного контакту з учнями, вчителями, працівниками школи, методистами; своєчасне оформлення документації.

Критерії оцінювання практики: рівень сформованості професійно-педагогічних умінь; професійна компетентність; відповідальне ставлення до практики та виявлення професійно значущих якостей; якість виконання всіх завдань і видів роботи на практиці; якість і своєчасність здачі звітної документації.

Розподіл накопичення балів відбувається із врахуванням поточного контролю роботи під час виробничої педагогічної практики та за розділами звіту:

Організаційна дисципліна під час практики (підготовка до уроків, відвідування консультацій, надання інформації про розклад уроків, відвідування уроків інших студентів та їх аналіз)	(0-10 балів)
Кількість та якість проведених уроків (ведення щоденника практики)	(0-10 балів)
Оцінка вчителя за навчальну роботу	(0-10 балів)
Оцінка класного керівника за виховну роботу	(0-10 балів)
Оцінка керівника практики за відвідані ним уроки російської мови	(0-10 балів)
Оцінка керівника практики за відвідані ним уроки зарубіжної літератури	(0-10 балів)
Оцінка завдання з педагогіки	(0-10 балів)
Оцінка завдання з психології	(0-10 балів)
Профорієнтаційна робота	(0-10 балів)
Залік з практики (оформлення звіту, виступ на підсумковій конференції, індивідуальна співбесіда з методистом, захист практики)	(0-10 балів)
Всього студент може набрати	100 балів

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS.

Інтервальна шкала оцінок встановлює взаємозв'язки між рейтинговими показниками і шкалами оцінок.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5(відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Виходячи з розглянутих критеріїв, виставляються такі оцінки:

«Відмінно» 90 – 100 (A)	відповідальне ставлення до практики; проведення на високому науково-методичному та виховному рівні необхідної за програмою практики кількості уроків; відвідування та аналіз уроків учителів і своїх колег; виконання всіх завдань з методики викладання мови та літератури, педагогіки та психології; підготовка і проведення виховного заходу з предмету; виявлення самостійності, активності, ініціативності; використання у навчальному процесі інноваційних технологій; своєчасне оформлення документації; успішне складання диференційованого заліку.
«Дуже добре» 85 – 89 (B)	студент недостатньо володіє теоретичним матеріалом і не завжди використовує його у навчальному процесі; проведення необхідної за програмою практики кількості уроків; відвідування та аналіз уроків вчителів і своїх колег; виконання всіх завдань з методики викладання мови та літератури, педагогіки та психології; підготовка і проведення виховного заходу з предмету; труднощі при проведенні нестандартних уроків; своєчасне оформлення звітної документації; успішне складання диференційованого заліку.
«Добре» 75 – 84 (C)	достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і методикою проведення уроків з російської мови та літератури, педагогіки та психології; достатній рівень володіння комунікативними вміннями у процесі спілкування в учнівському колективі; недостатнє використання на уроках міжпредметних зв'язків; неточності при використанні теоретичного матеріалу; труднощі у використанні проблемних завдань; недостатні фасилітативні вміння; своєчасне оформлення звітної документації; успішне складання диференційованого заліку.
«Задовільно» 60 – 74 (D/E)	наявність базових умінь при підготовці та проведенні уроків. Студент використовує недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладу матеріалу; зазнає труднощів під час вирішення практичних завдань. Практикант бере участь у процесі проведення занять, але не цікавиться комунікативними аспектами своєї діяльності в школі, недостатньо відповідально ставиться до оформлення звітної документації.

«Незадовільно» 35 – 39 (F)	студент не володіє теоретичними знаннями і практичними вміннями та навичками, необхідними для проведення навчальних занять або володіє в обсягах, що не дозволяє у подальшому опанувати педагогічною майстерністю майбутнього вчителя-словесника; не виконує завдань з педагогіки та психології, методики викладання російської мови та літератури; допускає суттєві помилки в процесі спілкування; безвідповідально ставиться до проходження педагогічної практики і оформлення звітної документації; не з'являється на залікову співбесіду.
«Незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом) 1 – 34 (FX)	студент не володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями та навичками, необхідними для проведення навчальних занять; не виконує завдань з педагогіки та психології, методики викладання російської мови та літератури; безвідповідально ставиться до проходження педагогічної практики і оформлення звітної документації; не з'являється на залікову співбесіду.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Амонашвілі Ш. Школа життя. Тракта́т про початковий ступінь освіти, заснованої на принципах гуманно-особистісної педагогіки. Хмельницький : Подільський культурно-просвітницький центр ім. М. К. Реріха, 2002. 172 с.
2. Бабанский Ю. К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе. Москва : Просвещение, 1985. 158 с.
3. Баранов М. Т., Ладыженская Т. А., Львов М. Р., и др. Методика преподавания русского языка. Москва : Просвещение, 1990. 186 с.
4. Блинов Г. Й. Методика пунктуации в школе. Москва : Просвещение, 1978. 96 с.
5. Богданова О. Ю., Маранцман В. Г. Методика преподавания литературы: часть 1. Москва : Владос, 1994. 288 с.
6. Богданова О. Ю., Маранцман В. Г. Методика преподавания литературы: часть 2. Москва : Владос, 1994. 306 с.
7. Вітченко А. О. Теорія і технологія формування інтерпретаційної компетенції старшокласників у процесі вивчення світової драматургії. Луганськ : ЛНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2007. 326 с.
8. Гладишев В. В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури. Миколаїв : Іліон, 2006. 370 с.
9. Гончаренко С. І. Методика як наука. Київ-Хмельницький : Вид-во ХГПК, 2000. 182 с.
10. Гриньова М. В., Малаканова Л. В., Сорокіна Г. Ю. Пропедевтична практика III курс : методичні рекомендації. Полтава : ПП «Астрія», 2014. 53 с.
11. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). *Освіта*. № 44, 45, 46.
12. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ : Ленвіт, 2003. 261 с.
13. Імідж школи / упоряд. І. М. Рожнятовська. Київ : Вид. дім «Шкільний світ», 2011. 120 с.
14. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читачкої діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : монографія / О. О. Ісаєва ; [НПУ ім. М. П. Драгоманова]. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. 380 с.
15. Караман С. Методика навчання української мови в гімназії. Київ : Ленвіт, 2000. 272 с.
16. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи: Монографія. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. 340 с.
17. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності : навч. посіб. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. 513 с.
18. Кондрашова Л. В. Лаврентьєва О. О., Зеленкова Н. І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі : навч. посібник. Кривий Ріг : КДПУ, 2008. 187 с.
19. Кудряшев Н. И. Взаимосвязь методов обучения на уроках литературы. Москва : Просвещение, 1981. 190 с.
20. Лісовський А. М. Вивчення зарубіжної літератури у 5-6 класах: Метод. посібник для вчителів / А. М. Лісовський, С. О. Пультер, С. І. Сафарян; за ред. А. М. Лісовського. Київ : Вежа, 1997. 144 с. 15.
21. Лозова В. І., Троцько А. В. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. для студентів пед. навч. закладів. Харків, 2002. 400 с.
22. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури / Л. Мацевко-Бекерська. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
23. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах. / за ред. М. І. Пентиліук. Київ : Ленвіт, 2000. 302 с.

24. Методика преподавания литературы / Под ред. З. Я. Рез. Москва : Просвещение, 1985. 368 с.
25. Методика развития речи на уроках русского языка / под редакцией Т. А. Ладыженской. Москва : Просвещение, 1980. 268 с.
26. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури. Київ : Ленвіт, 2000. 240 с.
27. Наукові основи методики літератури / Під ред. Н. Й. Волошиної. Київ : Ленвіт, 2002. 344 с.
28. Онищук В. А. Урок в современной школе. Москва : Просвещение, 1982. 168 с.
29. Педагогічна майстерність учителя: навч. посібник. Харків, 2006. 224 с.
30. Педагогічна майстерність : підруч. / І. А. Зязюн, Л. В. Крамушенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. Київ : СПД Богданова А. М., 2008. 376 с.
31. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету. URL : http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_provedennya_praktiki_student_v_znu.pdf
32. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України : затв. наказом МОНУ від 08.04.93. № 93 та зареєстр. в Міністерстві юстиції України 30.04.93 за № 35. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>.
33. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : А.С.К., 2005. 154 с.
34. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2004. 335 с.
35. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу : монографія. Київ : Ленвіт, 2004. 210 с.
36. Текучев А. В. Методика русского языка в средней школе. Москва : Просвещение, 1980. 504 с.
37. Чотири тактики педагогічної підтримки дитини / упоряд. А. Русаков, Н. Касіцина. Київ : Вид. дім «Шкільний світ» : Вид. Л. Галіцина, 2006. 112 с.
38. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: навч. посіб. для студ. вузів / Ф. М. Штейнбук. Київ : Кондор, 2010. 314 с.
39. Як зробити школу успішною : практичні кроки / упоряд. В. Зоц. Київ : Вид. дім «Шкільний світ», 2007. 128 с.

Додаткова

1. Галіцина Л. Керівник : мистецтво взаєморозуміння. Київ : Вид. дім «Шкільний світ», 2010. С. 6–115.
2. Голуб Н., Дяченко Н., Остапенко В., Шляхова В. Технологія сучасного уроку рідної мови. Черкаси: Відлуння, 1999. 148 с.
3. Гриньова М. Виховання: теорія і практика : навч.-метод. посіб. Полтава : ТОВ «Фірма» Техсервіс, 2012. 216 с.
4. Довга О. М. Як писати твір. Київ : Просвіта, 1997. 158 с.
5. Капська А. Й. Педагогіка живого слова. Київ: ІЗМН, 1997. 148 с.
6. Корнієнко Я. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. *Завуч*. 2003. № 7. С. 102.
7. Мілюткіна К. Психологія успіху. Київ : Главник, 2007. 136 с.
8. Освітні технології: Навчально-методичний посібник / За заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2001. 146 с.
9. Пашковская Н. А., Иваницкая Г. М., Симоненкова Л. Н. Развитие речи учащихся. Київ : Радянська школа, 1983. 238 с.
10. Педагогічні інновації в сучасній школі. Київ : Освіта, 1994. 184 с.
11. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : А.С.К., 2005. 154 с.
12. Потапенко О. І. Гурткова робота з української мови в 4-8 класах. Київ : Радянська школа, 1989. 156 с.
13. Савченко О. Я. Розвивай свої здібності. Київ : Освіта, 1995. 159 с.
14. Савченко О. Я. Умій вчитися. Київ : Освіта, 1996. 162 с.
15. Стріха А. Д., Гуревич А. Ю. Цікава граматики. Київ : Радянська школа, 1991. 256 с.
16. Ярошенко О. Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. Київ : Партнер, 1997. 178 с.

Інформаційні ресурси

Вища освіта України і Болонський процес. URL : <https://wiki.tntu.edu.ua/>
Все для вчителів, учнів, батьків. URL : <http://superschool.com.ua/>
Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua/>
Всеукраїнський рекламно-інформаційний журнал «Сучасна освіта». URL : <http://www.s-osvita.com.ua>
Вчителю-словеснику. URL : <http://1slovo.ucoz.com/>
Вчитель вчителю, учням та батькам. URL : <http://teacher.at.ua/>
Генерація документів: навчальні матеріали. URL : <http://gendocs.ru/>
Дивослово: щомісячний науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL : <http://dyvoslovo.com.ua/>
Для вчителя російської мови та літератури. URL : www.uroki.net/docrus.htm
Електронна бібліотека спеціальної філологічної літератури. URL : <http://philology.ruslibrary.ru/>
Електронна версія газети «Російська мова». Сайт для вчителів «Я йду на урок російської мови». URL : <http://rus.1september.ru>
Енциклопедія «Мовознавство». URL : <http://ruskiyjazik.ru/>
Записник сучасного вчителя. URL : <http://notatka.at.ua/>
Зарубіжна література в школах України. URL : <https://zl.kiev.ua/>
Інформаційно-методичний сайт. URL : http://ippo.org.ua/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1
Інфотека методичних матеріалів. URL : http://infoteka.intergu.ru/index.asp?main=res&id_subject=23#
Каталог освітніх ресурсів з російської мови. URL : [http://www.edu.ru/modules.php?op=modload&name=Web_Links&file=index&l_op=viewlink&cid=299&fids\[\]=279](http://www.edu.ru/modules.php?op=modload&name=Web_Links&file=index&l_op=viewlink&cid=299&fids[]=279)
Методичний портал. URL : <http://metodportal.net/>
Міжнародна асоціація вчителів російської мови та літератури. URL : www.mapryal.org
На урок. URL : <https://naurok.com.ua/>
Наша школа: Портал вчителів України. URL : <http://www.nashaskola.org.ua/>
Освіта.ua. URL : <http://osvita.ua/>
Освітній портал - все про освіту в Україні. URL : <http://www.osvita.org.ua>
Освітній портал – допомога вчителю-словеснику, студенту-філологу. URL : www.pedved.ucoz.ru
Освітній сайт вчителя російської мови і літератури Леонтьєвої. URL : <http://uchitel.cubavision.com/index.asp>
Острів знань. URL : <http://ostriv.in.ua/>
Російська мова. Державні стандарти. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
Російська мова. Шкільні підручники. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/pidruchniki>
Російська мова: шкільні програми. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
Російський філологічний портал. URL : <http://philology.ru/default.htm>
Сучасна російська мова: електронний підручник. URL : <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook107/01/index.html?part-005.htm> <http://www.gumfak.ru/russian.shtml>
Українська педагогіка. URL : <http://ped.sumy.ua/>
«Уроки» (www.uroki.ru), «Методики» (www.metodiki.ru), «Посібники». URL : (www.posobie.ru)
Учительський портал. Уроки, презентації, контрольні роботи, тести. URL : www.uchportal.ru
Фестиваль педагогічних ідей «Відкритий урок». Викладання російської мови. URL : <http://festival.1september.ru/subjects/8/>
Шкільні програми з літератури. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednyaosvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
Шкільні підручники. URL : <http://pidruchnyk.com.ua/>
1000 журавлів. URL : <https://www.xn--1000-83dma3a1c7b6a8s.xn--j1amh/>
Educational Era. URL : <https://www.ed-era.com/>

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ
ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
В УМОВАХ КАРАНТИНУ**

1. Виробнича практика – обов’язкова частина навчального процесу студентів закладів вищої освіти та учнів професійно-технічних навчальних закладів (ст. 29 Закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР та ст. 51 Закону «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII).
2. Організація виробничої педагогічної практики в умовах карантину відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Запорізькому національному університеті (наказ № 341 від 20.08.2020).
3. У разі переходу регіону в зону з вищим рівнем епідеміологічної небезпеки поширення Covid-19 організація практики буде відбуватися відповідно до рішень центральної та місцевої органів влади.
 - Практична підготовка може здійснюватися на підприємствах, організаціях, установах, що функціонують під час карантину, за умови бажання та письмової згоди повнолітнього здобувача вищої освіти та розташування бази практики максимально наближено до місця проживання здобувача вищої освіти.
 - Для спеціальностей, за якими виробничу практику неможливо адаптувати до вимог дистанційного навчання, передбачити перенесення термінів практики на період після закінчення карантину, якщо це дозволяє графік організації освітнього процесу.
 - За умови продовження карантину для груп, у яких виробнича практика за навчальними планами передбачається на останній семестр навчання, дозволити її проходження з дотриманням комплексу протиепідемічних заходів. У разі посилення карантинних заходів практика має відбуватися у дистанційному форматі.
 - Практична підготовка може відбуватись у змішаній або дистанційній формі:

Змішана форма практичної підготовки:	Дистанційна форма практичної підготовки:	
Передбачає проведення частини навчальної, виробничої практики на підприємстві, організації, установі та використання дистанційних форм навчання. У разі переходу до дистанційної форми проведення практики деканат готує наказ про зміни умов проходження практики. Якщо в ЗСО відбувається очне навчання й немає застережень адміністрації щодо прийняття студентів на практику, вона відбувається у звичайному режимі з дотриманням усіх протиепідемічних заходів.	на базі практики (ЗОШ, гімназія, ліцей, колегіум):	на базі ЗНУ (на базі структурних підрозділів та лабораторій, які забезпечені відповідним обладнанням)
	Якщо в закладі ЗСО є дистанційне навчання (або окремі класи на самоізоляції) студенти працюють на базі практик дистанційно на платформах, що використовуються у закладах загальної середньої освіти (зустрічі з вчителями, уроки, збори з адміністрацією школи). Керівники практики дистанційно здійснюють контроль за студентами.	Якщо є можливість розподілити студентів за групами та викладачами університету або коледжу, то заняття проводяться на платформах організації відеоконференцій (<i>Zoom, Skype, Google Meet та інші</i>). Якщо відсутні такі можливості, то проводяться рольові ігри (уроки в групах студентів) на платформах організації відеоконференцій (<i>Zoom, Skype, Google Meet та інші</i>).

ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

1. Брати участь у настановчій та підсумковій конференціях, а також нарадах з питань педагогічної практики, які проводяться онлайн (Zoom, Skype, Moodle, Google Meet та інші платформи для організації відеоконференцій).

2. Студент зобов'язаний сумлінно виконувати завдання педагогічної практики, визначені робочою програмою практичної підготовки. Проявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність.

Дистанційна форма практичної підготовки:	
на базі практики (ЗОШ, гімназія, ліцей, колегіум):	на базі ЗНУ
Кожен студент, закріплений за школою і класом, залишається дистанційно на робочому місці вчителя шість тижнів (попередньо) і виконує весь обсяг роботи, передбачений програмою та умовами виробничої педагогічної практики.	Кожен студент, закріплений для проходження практики в університеті, отримує дистанційно консультації від керівника практики і виконує весь обсяг роботи, передбачений програмою та умовами виробничої педагогічної практики.
Студент зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку в умовах карантину / дистанційного навчання у закладі загальної середньої освіти, в якому проходить практика, розпорядження адміністрації школи, вчителів та керівників педагогічної практики, старости групи.	Студент зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку в умовах карантину / дистанційного навчання в університеті, розпорядження адміністрації університету та деканату філологічного факультету, керівників педагогічної практики.
Студент-практикант зв'язується з керівником практики від бази практики, з'ясовує розклад уроків у своєму класі, вивчає календарне планування на період практики і щодня працює дистанційно згідно з планом вчителя.	Студент-практикант зв'язується з керівником практики від бази практики, з'ясовує завдання, вивчає календарне планування на період практики і щодня працює дистанційно згідно з планом.
Перші 3-5 днів практики відводяться на спостереження уроків.	Проводить спостереження онлайн-уроків, організованих керівником практики.
У ході практики студент-практикант веде щоденник практики, складає плани-конспекти уроків, конспекти спостережень уроків, готує записи онлайн занять/уроків.	У ході практики студент-практикант веде щоденник практики, складає плани-конспекти уроків, конспекти спостережень уроків, готує аналізи онлайн занять/уроків.
Зв'язок з учнями відбувається на дистанційних онлайн-платформах навчального закладу.	Зв'язок з керівником практики відбувається на дистанційних онлайн-платформах.

3. Студент звітує про виконання програми педагогічної практики, надаючи методисту від закладу вищої освіти необхідну документацію.

4. Консультації з керівником практики від вишу здійснюється засобами онлайн-зв'язку (Zoom, Skype, Viber, Moodle, Google Meet та інші платформи для організації відеоконференцій).

**ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ТА МЕТОДИСТІВ
ВІД ФАКУЛЬТЕТУ ПІД ЧАС ВИРОБНИЧОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ**

Дистанційна форма практичної підготовки:	
на базі практики (ЗОШ, гімназія, ліцей, колегіум):	на базі ЗНУ
Протягом <i>всього періоду</i> організації практичної підготовки студентів <i>керівники педагогічної практики</i> від університету виконують такі обов'язки::	
здійснюють контроль виробничої педагогічної практики засобами онлайн-зв'язку (<i>Zoom, Skype, Viber, Moodle, Google Meet та інші платформи для організації відеоконференцій</i>).	здійснюють контроль виробничої педагогічної практики засобами онлайн-зв'язку (<i>Zoom, Skype, Viber, Moodle, Google Meet та інші платформи для організації відеоконференцій</i>).
На етапі <i>попередньої роботи</i> керівники педагогічної практики від університету виконують такі обов'язки:	
беруть участь у настановчих конференціях онлайн;	беруть участь у настановчих конференціях онлайн;
На <i>початковому етапі</i> обов'язки керівників педагогічної практики від університету такі:	
у перший день педагогічної практики онлайн / дистанційно організовують інструктивні збори студентів факультету – настановчу конференцію	у перший день педагогічної практики онлайн / дистанційно організовують інструктивні збори студентів факультету – настановчу конференцію
у перший день педагогічної практики онлайн / дистанційно проводять організаційне заняття з академічною групою студентів в університеті або школі, організовують бесіди з директором, завучем або завідувачем методичним об'єднанням школи, вчителями-предметниками і класними керівниками та знайомство практикантів з класами учнів	у перший день педагогічної практики онлайн / дистанційно проводять організаційне заняття з академічною групою студентів в університеті
протягом першого тижня онлайн / дистанційно організовує відвідування уроків учителів і проводить зі студентами їх аналіз	протягом першого тижня онлайн / дистанційно організовує для студентів спостереження онлайн-уроків і проводить зі студентами їх аналіз
у перший тиждень педагогічної практики онлайн / дистанційно надає допомогу студентам при складанні ними індивідуальних планів роботи	у перший тиждень педагогічної практики онлайн / дистанційно надає допомогу студентам при складанні ними індивідуальних планів роботи
онлайн / дистанційно допомагають старості групи скласти протягом першого тижня педагогічної практики загальні розклади уроків, позакласних заходів, взаємовідвідувань студентами уроків практикантів, а також позакласних заходів, науково-методичних семінарів з психолого-педагогічних питань та методики навчання, днів самостійної роботи студентів	онлайн / дистанційно допомагають студентам скласти протягом першого тижня педагогічної практики плани відвідування вебінарів, онлайн-заходів психолого-педагогічного та методичного характеру з метою самовдосконалення та підвищення професійної майстерності майбутніх учителів-словесників (індивідуальні завдання, творчі проекти, створення сучасних дидактичних засобів навчання)
онлайн / дистанційно аналізує стан початкового етапу педагогічної практики і вживає заходів щодо його удосконалення	онлайн / дистанційно аналізує стан початкового етапу педагогічної практики і вживає заходів щодо його удосконалення

На <i>основному етапі</i> обов'язки керівників педагогічної практики від університету наступні:	
керівники практики та вчителі онлайн / дистанційно дають студентам консультації з планування серій уроків і укладання планів-конспектів окремих уроків, підготовки наочних посібників й сучасних засобів навчання	керівники практики та вчителі онлайн / дистанційно дають студентам консультації з планування серій уроків і укладання планів-конспектів окремих уроків, підготовки наочних посібників й сучасних засобів навчання
вчителі онлайн / дистанційно відвідують усі уроки, які проводять студенти-практиканти, беруть участь в їх обговоренні, проводять відповідно їх методичний та психолого-педагогічний аналіз; керівники практики після уроку практиканта, на якому були присутні інші студент-практиканти, навчають студентів-практикантів аналізувати уроки: робити загальний, поелементний та поглиблений аналізи	Керівники практики організовують проведення рольових ігор (уроки в групах студентів) на платформах організації відеоконференцій (<i>Zoom, Skype, Google Meet та інші</i>) та навчають студентів-практикантів аналізувати онлайн-уроки: робити загальний, поелементний та поглиблений аналізи
керівники практики від кафедри онлайн / дистанційно надають методичну допомогу студентам у проведенні ними класної та позакласної виховної роботи, здійснюють контроль за її проведенням	керівники практики від кафедри онлайн / дистанційно надають методичну допомогу студентам у підготовці матеріалів щодо проведення класних та позакласних виховних заходів
На <i>підсумковому етапі</i> педагогічної практики обов'язки керівників педагогічної практики від університету наступні:	
перевіряють документацію, яку ведуть студенти-практиканти, та оцінюють роботу кожного студента (студенти надсилають документацію на електронну адресу чи Moodle/Google Classroom)	перевіряють документацію, яку ведуть студенти-практиканти, та оцінюють роботу кожного студента (студенти надсилають документацію на електронну адресу чи Moodle/Google Classroom)
онлайн / дистанційно беруть участь в організації та проведенні зборів педагогічного колективу школи за підсумками педагогічної практики	
На <i>етапі організаційної роботи після закінчення педагогічної практики</i> її керівники мають такі обов'язки:	
перевіряють документацію, яку подали студенти, підписують кожний її розділ та виставляють підсумкову оцінку за педагогічну практику	перевіряють документацію, яку подали студенти, підписують кожний її розділ та виставляють підсумкову оцінку за педагогічну практику
складають звіт про результати педагогічної практики за затвердженою схемою	складають звіт про результати педагогічної практики за затвердженою схемою